

Exposició: MAGDALENA ABAKANOWICZ
IVAM Institut Valencià d'Art Modern
22 juliol - 7 setembre 2008

Organitza: Institut Valencià d'Art Modern

Comissàries: Consuelo Císcar i Marga Paz

L'exposició la formen 12 instal·lacions fetes entre 1973 i 2000 que se situen a la Galeria 7 i a l'esplanada de l'IVAM. En les seues obres usa diversos materials com ara: ferro, bronze, fusta, resina i materials tèxtils com el niló, el sisal o l'arpillera. Destaquen la sèrie *Figures* composta per 80 peces en bronze, a més d'*Embryology*, *Cabezas esquizoides*, *Skull*, *Abakan*, *Giver*, *Backs* i *The Cage*.

El catàleg de l'exposició reproduïx les obres exposades i edita textos de la directora de l'IVAM, Consuelo Císcar, i Marga Paz, les dos comissàries de l'exposició, i també de l'artista mateixa, Magdalena Abakanowicz, que analitza les peces principals.

Magdalena Abakanowicz va nàixer a Polònia el 1930. Quan l'artista encara no tenia tenia nou anys els alemanys van envair Polònia, fet que va provocar l'inici de la Segona Guerra Mundial. Esta guerra va tindre com a conseqüència un ambient de destrucció, la mort d'un quart de milió de polonesos, la deportació dels supervivents a camps de concentració i la desfeta de les ciutats, especialment Varsòvia.

Estes circumstàncies històriques dramàtiques van fer que els primers anys anteriors a la guerra en què havia transcorregut la infància envoltada de boscos i immersa en les forces de la naturalesa es convertiren en elements que conformaven la seua memòria, però també els somnis i l'imaginari en què, més tard, es va refugiar per aïllar-se i protegir-se de la realitat que hagué de viure, i que li van fer adquirir una influència determinant en el treball artístic que desenrotllaria al llarg dels anys.

Ja des de les seues primeres obres, fetes a la fi dels anys 50, es fa present alguna de les constants del seu treball: la fascinació per l'energia, la monumentalitat i també el misteri del món natural. Estes idees, expressades amb motius orgànics i formes biològiques i corporals i allunyades dels límits d'allò "immediat" que imposava la realitat contemporània, pretenen trobar-se amb les seues arrels en allò universal.

La naturalesa estarà sempre present, encara que amb diverses formes, al llarg de tota la seua trajectòria. Així, destaca la sèrie *War Games* que va fer entre 1987 i 1994, i a la qual pertanyen *Giver*, *Anasta*, *Ancestor*, *Zadra*, entre altres escultures formades per enormes troncs dels arbres caiguts que representen la vitalitat física dels cossos humans, obertament oposades a les ferides causades per la violència de la guerra.

A mitjans dels seixanta Abakanowicz —coincidint amb el moment en què la concepció tradicional de l'art s'ampliava considerablement i s'obria a nous camps, materials, mitjans i llenguatges artístics— va començar a fer les primeres obres que la feren famosa internacionalment i li permeteren creuar les fronteres del seu país, així com superar la marginalitat i l'aïllament de Polònia, que es va perllongar fins a la caiguda del teló d'acer el 1989.

Durant els anys d'aprenentatge a l'Acadèmia havia assistit a diverses classes de disseny tèxtil que la van familiaritzar amb la pràctica del teixit, la impressió i el disseny de fibra amb què va començar a fer unes estructures de grans dimensions, teixides de materials naturals, que estaven dotades d'unes extraordinàries qualitats tàctils. Estes formes abstractes de metàfores orgàniques van ser batejades amb el nom d'*Abakans*, denominació que l'artista mateixa va adoptar des d'aquell moment per a estes obres.

La flexibilitat dels materials i la fluïdesa de les formes i superfícies contrastava amb el perfecte acabat dels productes manufacturats.

A partir de 1973 l'interés per l'univers d'allò orgànic i allò biològic li va permetre trobar fonts d'inspiració en metàfores orgàniques de les ciències naturals, de la biologia i del cos humà. Aleshores va fer *Embryology*, la qual cosa va suposar, a més, un canvi important en la seua trajectòria, ja que va introduir nous materials blans però ja manufacturats com per exemple cordes, sacs, niló, cotó, gasa, etc.

La figura humana va aparèixer per primera vegada en l'obra que va reunir en *Heads* (1973) i *Backs* (1976), feta amb els mateixos materials orgànics i pobres que la resta de les peces d'aquell moment, i caracteritzada per un intens simbolisme opressiu que domina este heterogeni grup d'obres seriadades que estaven integrades per un conjunt de cossos la fragmentació, mutilació i deformació dels quals recordaven el sofriment, la fragilitat i la vulnerabilitat del ser humà, que ha sigut sens dubte un dels temes principals del seu treball.

No obstant això a partir de 1985, en començar a fondre les figures en bronze, es va produir un altre canvi important que va transformar radicalment el caràcter de l'obra. La utilització d'este material li va permetre crear escultures monumentals i perdurables que podien, a més, instal·lar-se a l'aire lliure i semblar perdudes en la intemporalitat. La primera d'estes va ser *Katarsis*, composta per un grup de 33 figures gegants sense cap amb l'interior buidat com els troncs que va fer per a la col·lecció d'escultures a l'aire lliure que Giuliano Gori ha reunit a la *Vila Celle* a la Toscana.

Després, continuarà produint escultures de caràcter monumental instal·lades a l'aire lliure entre les quals es poden destacar: *Negev* de 1987, situada al jardí d'escultures del Museu d'Israel a Jerusalem, *Space of the dragon* de 1988, instal·lada al Parc Olímpic de Seül i *Agora* que ha sigut feta recentment per al *Grant Park* de Chicago. El 1999 va exposar a l'IVAM la instal·lació *Multitudes de Bronze* que pertany a la fundació Nacer de Dallas, Texas.

Totes estes obres que des dels anys 70 han anat conformant una xàrcia de microcosmos orgànics s'estenen ocupant el lloc on s'exposen, el qual passava així a integrar-les i a produir uns espais particulars creats amb la finalitat de servir a l'espectador de reflexió a l'entorn de l'experiència humana que és la finalitat de l'art

d'Abakanowicz.

Magdalena Abakanowicz és autora de nombrosos textos metafòrics en els quals aborda la seua infància, la condició humana, l'estructura cerebral i la mitologia. Entre 1965 i 1990 va ser professora de l'Acadèmia de Belles Arts de Poznan. Entre els guardons que se li han atorgat destaquen el Gran Premi de la Bienal de São Paulo el 1965; Premi Gottfried von Herder ,Viena, 1979; Premi Alfred Jurzykowsky, Nova York 1982; Chevalier des Arts et Lettres, París, 1985; i Award for Distinction in Sculpture, Nova York 1993.